

BÁR SZORÍT AZ IDŐ, MÉG MINDIG SOK A BIZONYTALANSÁG AZ ÁRDRÁGULÁST ELLENSÚLYOZÓ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK KÖRÜL

Zűrzavar az energiaszámlák kompenzálása körül

Bár országszerte beindult a fűtésszezon, megállíthatatlanul emelkednek az energiaárak, a politikai pártok tobzódhatnak a javaslatokban, hogy milyen módon lehetne csökkenteni a lakossági energiaszámlákat, egyelőre azonban kevés a konkrétum. Egyetlen háztartási fogyasztó sem tudhatja, pontosan milyen segítségre számíthat, mekkora összeggel pótol bele az állam a téli fűtésszámlába.

» BÍRÓ BLANKA

Egyelőre annyi biztos, hogy a szeptember elején jóváhagyott, a kiszolgált energiaszámlákat védő törvény alapján a napokban már lehet igényelni az önkormányzatoknál a támogatást – jelentette ki csütörtökön Nagy-Bege Zoltán, az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) alelnöke, amikor arról kérdeztük, mi az, amit az elmúlt időszak nyilatkozataira támaszkodva biztosra vehetnek a fogyasztók a drasztikus energiaáremelés nyomán beígért támogatások, kompenzációk kapcsán. Mint a szakember is emlékeztetett, a kiszolgált energiaszámlák megsegitéséről szóló jogszabályt szeptember közepén hirdette ki Klaus Iohannis államfő, a végrehajtási útmutatókat pedig a napokban bocsátotta ki a munkaügyi minisztérium. A határidőt, amíg a kéréseket be lehet nyújtani, kitöltött november 20-ig.

Erre a támogatásra azok jogosultak, akik családjában az egy főre eső havi nettó átlagjövedelem nem haladja meg az 1386 lejt, az egyedülálló személy esetében pedig a 2053 lejt. „A támogatás igénylése nem egyszerű folyamat, sok papírra van szükség, ám megéri az erőfeszítés” – mondta Nagy-Bege Zoltán. Utánanéztünk, a kérés leadásához kell az utolsó számla, attól függően, hogy mivel fűtenek, a család összetételét igazoló, valamint a jövedelmet igazoló dokumentumok, esetenként a lakosközvettség által kiállított igazolás, ha van, akkor a mezőgazdasági területről is kell igazolás, be kell mutatni a tulajdonban levő

» Megbírságoltak négy gázszolgáltatót, mert emelni akarták a rögzített áras szerződésekbe foglalt díjakat

Összesen 2,7 millió lejre bírságolt az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) négy romániai gázszolgáltatót, amiért azok a rögzített áras szerződések hatálya alatt emelni akarták a díjakat. Az ANRE a fogyasztóktól érkezett panaszok alapján vizsgálta meg a szolgáltatók által kiküldött típusajánlatokat, illetve azt, hogy az ezek nyomán végzett esetleges szerződés- és tarifamódosítások a vonatkozó törvényi kötelezettségek betartásával történtek-e. Az ellenőrzések nyomán összesen 2,69 millió lejre bírságoltak meg négy gázszolgáltatót. Az Engie Románia, az E.ON Energie Románia és a Restart Energy One egyenként 800 ezer lejes bírságot, a Premier Energy pedig 200 ezer lejes büntetést kapott. A szolgáltatók a meghatározott időszakra (6–12 hónapra) érvényes, fix árat tartalmazó ajánlatokban nem tettek említést arról, hogy fenntartják maguknak a jogot a tarifák megváltoztatására, ezáltal nem tettek eleget az átlátható és egyértelmű tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségüknek; ugyanakkor az ügyfeleknek kiküldött értesítés szerint szándékukban állt változtatni az árakon 2021 októberétől, illetve novemberétől.

ROSINKA SZABOLCS

járművek törzskönyvét is és az ingatlan tulajdonjogát bizonyító szerződést. Erre a támogatásra a becslések szerint mintegy 500 ezer háztartás jogosult országszerte.

Nincs módszertan a kompenzálásra

A kormány ugyanakkor október elején fogadta el a 118-as sürgősségi kormányrendeletet, amely állami támogatással ellensúlyozza a fűtésszezonban a villanyáram és a földgáz drágulását a lakossági fogyasztók számára. Ez tulajdonképpen kibővíti a támogatottak körét, újabb segítséget jelent további mintegy 5 millió villamosenergia-fogyasztónak és 2 millió földgázzal fűtő háztartásnak. Viszont az alkalmazással kapcsolatos útmutató még nem látott napvilágot, ezt október 20-ig kell kidolgoznia a munkaügyi és az energetikai minisztériumnak.

Első ránézésre ez a jogszabály a fogyasztók szempontjából kevésbé bürokratikus, nem kell kérni, automatikusan alkalmazák a csökkentést a szolgáltatók. Viszont mivel az árkompenzációt a fogyasztáshoz kötik, felmerült, hogy ha annak folyósítása során a fogyasztó bármikor átlépi a határértéket, félő, hogy visszafizetetik az addig kapott támogatást. Felvetésünkre Nagy-Bege Zoltán kifejtette, rengeteg hibá-

ja van a sürgősségi kormányrendeletnek, és reméli, hogy a parlament napirendjére került, ahol ezeket a hibákat korrigálják. „A cél, hogy minél egyszerűbb legyen, a fogyasztók is legyenek biztonságban, és a szolgáltatók, intézmények is egyszerűen végre tudják hajtani ezeket a kompenzációkat” – közölte a szakember. Egyúttal arról is tájékoztatott, hogy az ANRE írásban nyújtja be a parlamentnek a módosító javaslatát, amelyek többek között arra is vonatkoznak, hogy ha valaki átlépi a megszabott határt, a korábban kapott támogatást ne kelljen visszafizetnie, hiszen mint az alelnök fogalmazott, „rémálom” lenne ezeket a pénzeket behajtani. Mindenképpen a parlament munkája lesz, hogy ezeket a finomításokat végrehajtsa.

Az sem volt egyértelmű, hogy ugyanaz a fogyasztó megkaphatja-e mindkét támogatást. Az ANRE alelnöke kérdésünkre úgy vélekedett: amennyiben a 2021/118-as sürgősségi kormányrendelet által leírt támogatás értéke meghaladja a kiszolgált fogyasztók törvénye alapján kapott segítséget, a különbözetet leütik a számla értékéből, tehát a 2021/118-as rendelet kiégésítése a 2021/226-os törvénynek.

Sok az ötlet, kevés az idő

„Azt látjuk, hogy versengés folyik a politikai pártok között, ki milyen ötlettel rukkol elő, miként lehet csökkenteni a lakossági fogyasztók energiaszámláit, és az ipari fogyasztók védelmére is vannak javaslatok” – fogalmazta meg az általunk is tapasztaltakat Nagy-Bege Zoltán. Mint ismeretes, felmerült az energiaárak befagyasztása, az áfacsökkentés, valamint az is, hogy a különböző adókat, illetékeket ki lehet venni a számla értékéből. Csak-

hogy jelenleg épp nincs kormány, amely sürgősségi rendelettel gyorsan dönteni tudna, így mindezt meg kell vitatni a parlamentben. „Nem tehetünk egyebet, fi gyeljünk, mi történik a parlamentben. Ha egy házban egy hetet dolgoznak rajta, ha az államelnök egy hét alatt kihirdeti a jogszabályt, még van remény arra, hogy november elejéig történik előrelépés az energiaár-emelkedés ellensúlyozására” – fejtette ki Nagy-Bege Zoltán. Rámutatott: megoldási lehetőségek léteznek, korlátot mindössze az jelenthet, hogy milyen pénzüsszegek állnak az állam rendelkezésére, milyen mértékben tudja a költségeket átvállalni. „Közben pedig szorít az idő, ez a problémakezelés másik kritikus pontja” – jegyezte meg.

A szakember azt mondja, ha a kormány eldönti, hogy lemond fél évig a lakossági villamosenergia- és földgázszámlákból befolyó áfáról, és ezt a potenciális bevételt fél évig nélkülözni tudja, akkor ezt megteheti. A becslések szerint ez az összeg fél év alatt mintegy másfél milliárd lejre rúg. Hasonlóképpen a zöld bizonylatok és a kogenerációs bónusz hat hónapra történő felfüggesztése 2,5 milliárd lejes terhelést jelentene az állami költségvetésnek.

„A villamos energia esetében ez a három intézkedés együtt a lakossági fogyasztóknál akár 30–40 százalékos csökkenést eredményezhet a számla értékében. A földgáznál nincs zöld bizonyítvány és kogenerációs bónusz, de áfacsökkentéssel és kompenzációval ez esetben is elérhető a 30–40 százalékos végső fogyasztói árcsökkenés” – összegezte a Krónikának Nagy-Bege Zoltán, aki szerint az egyetlen, ami párhuzamosan nem alkalmazható, az az árak befagyasztása és a kompenzáció.

» Csúcson a villanyáramimport a cernavodai lecsatlakozás miatt

A Transelectrica adatai szerint Románia csütörtökön több mint 2600 megawatt elektromos áramot importált. A történelmi rekordnak számító energiamennyiség behozatalára azért volt szükség, mert a cernavodai atomerőmű egyik reaktora lecsatlakozott az országos hálózatról. Románia áramimport-kapacitása 3000 megawatt. A Nuclearelectrica csütörtök reggel közölte, hogy a cernavodai atomerőmű kettős reaktora biztonságos körülmények között, automatikusan csatlakozott le az országos hálózatról. Ennek okát lapzártánkkor még vizsgálták.